

ERFAHRUNGEN IN RELIGIÖSEN LERNPROZESSEN. Erträge der 2e Duisburger Arbeitstagung Religionspädagogik und Religionspsychologie; door *Hans-Günther Heimbroek* (hrsg.). Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 1983. 204 blz.

De godsdienstpedagogische theorievorming is sinds geruime tijd niet meer aangewezen op alleen theologische gesprekspartners. Behalve de pedagogiek nemen ook andere menswetenschappen in toenemende mate deel aan godsdienstpedagogische vraagstellingen. Zo vond in maart 1982 in Mülheim de tweede 'Duisburger Arbeitstagung' plaats, met als thema 'Ervaringen in religieuze leerprocessen'. Een thema dat bijzonder actueel is, sinds in het midden der zeventiger jaren het begrip 'ervaring' een belangrijke rol is gaan spelen in katechese en religieuze opvoeding. In het verslagboek, dat onder een gelijknamige titel verscheen, werden de daar gehouden inleidingen opgenomen. Vanuit Nederland nam J. v.d. Lans deel aan dit kongres.

Ongeveer een derde van dit boek wordt in beslag genomen door het hoofdreferaat van P. Biehl, 'Ervaring als hermeneutische, theologische en godsdienstpedagogische categorie', en handelt over de relatie tussen alledaagse ervaring en religieuze taal.

Daarna volgen 9 kortere inleidingen, globaal verdeeld in twee afdelingen: rond theorievorming over ervaring (Schröer, Künkel, v.d. Lans, Bargheer, Ebert) en rond praktische modellen met betrekking tot school en kerk (Heimbrock, Loh, Meyer-Mintel, Schlender).

De referaten cirkelen om vragen als: om welke ervaringen moet het nu wérkelijk gaan in katechese en religieuze opvoeding? Onder welk opzicht kan godsdienstpedagogiek bedreven worden als 'ervaringswetenschap'? Hoe verhoudt zich christelijk geloven tot de ervaringen van alledag? Waarom juist nu zo uitdrukkelijk over ervaring gesproken?

Gezien de relatief weinig studies welke de dialoog, coöperatie en relatie tussen godsdienstpsychologie en godsdienstpedagogiek tot onderwerp hebben, verdient dit boek zeker bijzondere aandacht.